

Halberstadts verdediging is boterzacht

Publicatiedatum: 26/8/2003

'Blijf af van het structuurregime.' In het Financieele Dagblad van donderdag 21 augustus jl. waarschuwt Victor Halberstadt - commissaris van [KPN](#) en kroonlid van de Sociaal-Economische Raad - dat de corporate governance-discussie in Nederland de verkeerde kant opgaat. 'In de discussie komt de verwerpelijke drang naar voren om het structuurregime te verwerpen', zo stelt hij.

Het is juist dat de kritiek op het wetsvoorstel structuurregeling (28.179) aanzwelt. Vorige week nog werd in een door Allen & Overy georganiseerd congres felle kritiek op het wetsvoorstel geuit. Daar werd de stelling ingenomen dat een werkelijke verbetering van corporate governance in Nederland niet kan worden gerealiseerd zonder aantasting van de Nederlandse beschermingsconstructies en het structuurregime.

Het structuurregime is de regeling die er sinds 1971 voor heeft gezorgd dat aandeelhoudersinvloed op benoeming van bestuurders en commissarissen verwaarloosbaar is, dat commissarissen hun collega's via ongecontroleerde coöptatie benoemen en dat de raad van commissarissen daardoor in een vrijwel onaantastbare positie is gemanoeuvreerd.

Dat het structuurregime moest worden aangepast lag voor de hand, maar het huidige wetsvoorstel levert helaas vooral cosmetische verbeteringen op. Halberstadt noemt de kritiek op het wetsvoorstel structuurregeling gevoelsmatig, ondoordacht en niet gebaseerd op feiten.

Daarmee daagt hij critici uit om de kritiek te onderbouwen en die handschoen neem ik graag op. Op twee majeure punten biedt het wetsvoorstel slechts cosmetische verbeteringen die in de praktijk geen effect zullen sorteren: de invloed van aandeelhouders op commissarisbenoemingen en stemrecht voor certificaathouders. Volgens het wetsvoorstel kan de aandeelhoudersvergadering de benoeming van commissarissen - voorgedragen door ondernemingsraad (maximaal een derde) en raad van commissarissen (ten minste twee derde) - blokkeren.

Die blokkeringsmogelijkheid is echter van vrijwel onneembare drempels voorzien. Twee derde van de stemmen moet tegen de commissarisbenoeming worden uitgebracht, en bovendien moet - als die twee derde al gehaald wordt - de helft van het geplaatste kapitaal ter vergadering zijn vertegenwoordigd. In de praktijk is vertegenwoordiging van 50 procent van het geplaatste kapitaal vrijwel

onhaalbaar, met uitzondering van ondernemingen met een controlerend grootaandeelhouder (zoals [Heineken](#) en [Gucci](#)) en gecertificeerde aandelen, waar 99 procent in handen is van het administratiekantoor. Een redelijke mogelijkheid van blokkering van commissarisbenoemingen ontbreekt daardoor!

Op het punt van certificering leidt het wetsvoorstel tot stemrecht voor certificaathouders (volmacht of royement), waarbij onvermeld blijft dat het administratiekantoor op de aandelen blijft stemmen waarvoor geen stemvolmacht is gevraagd. Uitgaande van de huidige praktijk van 5 tot 20 procent presentie in aandeelhoudersvergaderingen, is de stem van het bestuur van het administratiekantoor - thans bestaande uit vriendjes van bestuurders en commissarissen - met 80 tot 95 procent van de stemmen doorslaggevend. Dat is fopspeen nummer twee.

Verder stelt Halberstadt dat de commissie Tabaksblad niet geëquipeerd is om zich over de structuurwet te buigen: 'In de commissie zitten alleen aandeelhouders en ondernemers.' Halberstadt ziet daarbij en passant vier commissarissen, twee hoogleraren, een advocaat en een accountant over het hoofd. Was Halberstadt maar net zo principieel geweest bij de totstandkoming van de nieuwe structuurwet indertijd in de SER. Bij dat compromis tussen werkgevers en werknemers zaten aandeelhouders niet aan tafel.

Dat Halberstadt als kroonlid van de SER het wetsvoorstel verdedigt iste begrijpen, maar juist de uitoefening van diens commissariaat bij KPN illustreert dat de schier onaantastbare positie van de commissaris moet worden gecorrigeerd. Halberstadt is als commissaris van KPN mede verantwoordelijk voor de onverantwoorde expansiepolitiek van het telecombedrijf (E-Plus en umts), de waardevernietiging van 22,7 miljard euro die daarvan het gevolg was, de afkoopsom voor Paul Smits en de excessieve beloning van topman Scheepbouwer. Van deze commissaris had een bescheidener opstelling verwacht mogen worden. Uit het bovenstaande blijkt dat er tal van redenen zijn om het huidige wetsvoorstel in te trekken of drastisch aan te passen. Die redenen omvatten niet alleen de fopspenen voor aandeelhouders en de onevenwichtige totstandkoming, maar eveneens de ontwikkelingen sinds het bereiken van dit SER-compromis.

De beursschandalen rond [Ahold](#) en [KPNQwest](#) en de beloningsexcessen hebben immers het falen van Nederlandse commissarissen blootgelegd en de roep om reële aandeelhoudersinvloed gevoed. Het wetsvoorstel structuurregeling moet daarom terug naar de tekentafel en de VEB is - ter geruststelling van de heer Halberstadt - van mening dat ook werknemersorganisaties daarbij moeten worden betrokken.

Peter Paul de Vries

Peter Paul de Vries is directeur van de Vereniging van Effectenbezitters (VEB).

Copyright (c) 2003 Het Financieele Dagblad